

การพัฒนาารูปแบบการสอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบเน้นกระบวนการ
สำหรับนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา

นาง พิมพ์พันธุ์ เวสสะโกศล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-724-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016772

I10308611

THE DEVELOPMENT OF A MODEL FOR TEACHING ENGLISH WRITING
BASED ON THE PROCESS APPROACH FOR THAI STUDENTS
AT THE HIGHER EDUCATION LEVEL

Mrs. Pimpan Vessakosol

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Doctor of Philosophy

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-724-2

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อ วิทยานิพนธ์โดยขอสงวนสิทธิ์ในกรณีที่พิมพ์เผยแพร่

พิมพ์ครั้งที่ 1 เวลส์สะโกศล : การพัฒนารูปแบบการสอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบเน้นกระบวนการ
สำหรับนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา (THE DEVELOPMENT OF A MODEL FOR TEACHING
ENGLISH WRITING BASED ON THE PROCESS APPROACH FOR THAI STUDENTS AT
THE HIGHER EDUCATION LEVEL) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุมิตรา อังวัตถกุล, 340 หน้า.
ISBN 974-577-724-2

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษามีความ
สามารถในการเขียนข้อความภาษาอังกฤษที่สื่อความหมายได้ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเขียน รูป-
แบบการสอนซึ่งเป็นผลการวิจัยมีองค์ประกอบและลักษณะดังนี้คือ

1. ลักษณะผู้เรียน เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐระบบปิด ที่ผ่านวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานใน
หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป
2. วัตถุประสงค์ของวิชา เพื่อให้นักศึกษาสามารถเขียนข้อความภาษาอังกฤษระดับย่อหน้าที่สื่อ
ความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เนื้อหาวิชา การใช้ภาษา การเรียบเรียงข้อความ ทักษะการสื่อสาร และกระบวนการเขียน
4. การดำเนินการสอน แบ่งออกเป็นงานกลุ่มและงานเดี่ยว ซึ่งมีขั้นตอนการสอนตามกระบวน
การเขียน คือ วางแผน ร่าง และ ปรับปรุงแก้ไข ในงานกลุ่มมีกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนได้แก่ การระดม
สมอง การอภิปราย การบรรยาย การทำแบบฝึกหัด การศึกษาด้วยตนเอง และการศึกษากลุ่มสมาชิกในกลุ่ม
ในงานเดี่ยวมีกิจกรรมสร้างงานเขียนที่ผู้เรียนแต่ละคนปฏิบัติเองโดยมีผู้สอนเป็นที่ปรึกษาทุกขั้นตอน
5. การประเมินผล มี 2 ประเภท คือ การประเมินงานเขียนที่เป็นผลงานเดี่ยว ถือเป็นกาทำให้
ข้อมูลย้อนกลับสำหรับการปรับงานเขียน และเป็นการวัดผลการเขียนแต่ละประเภท คะแนนในส่วนนี้เป็นคะ-
แนนเก็บ ส่วนการประเมินผลอีกประเภทคือการประเมินงานเขียนจากการสอบกลางภาคและปลายภาค เกณฑ์
การผ่านวิชานี้คือคะแนนรวมทั้งสองประเภทเกินร้อยละ 60 ของคะแนนทั้งหมด

การทดลองใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนานี้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาค 2 ปีการศึกษา
2532 ผลปรากฏว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 จึงเป็นการยืนยันว่า รูปแบบการสอนนี้มีประสิทธิผลต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา

ภาควิชา ... คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฉบับนี้...
สาขาวิชา ... หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา ... 2532

ลายมือชื่อนิสิต *Stamp* *วชิรเวศน์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *สุมิตรา อังวัตถกุล*

PIMPAN VESSAKOSOL : THE DEVELOPMENT OF A MODEL FOR TEACHING ENGLISH WRITING BASED ON THE PROCESS APPROACH FOR THAI STUDENTS AT THE HIGHER EDUCATION LEVEL. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUMITRA ANGWATANAKUL, Ph.D. 340 PP. ISBN 974-577-724-2

This study was to develop a model for teaching English writing based on the process approach for Thai university students. The model developed consists of the following components:

1. Students : The students are those who have already passed the fundamental English course, the required course in the curriculum of General Education
2. Course Objectives : The course aims to enable the students to write communicative English discourse at a paragraph level efficiently.
3. Course Content : Linguistic knowledge, Rhetoric knowledge, Communication skills, and Writing process
4. Instruction : There are two main types of instructional activities: group work and individual work. The teaching procedures are the same as the three steps of the writing process--planning, drafting, and rewriting. In the group work the teaching techniques are : brainstorming, discussing, lecturing, doing exercises, self-instruction, and peer-learning; while in the individual work the instruction is based on self-practice with the teacher as an adviser.
5. Evaluation : Two types of evaluation in this model are the evaluation of each individual work which is both a feedback for the stage of rewriting and formative evaluation; the summative evaluation is composed of the scores from midterm and final examinations. The passing criteria of the course is 60% of the total scores, the scores of individual work and the two examinations.

The model was tried out with the students of Thammasat University who enrolled in the course EG 231 Basic Writing Techniques 1 in the second semester of the academic year 1989. The result of the experiment was that the achievement mean scores of the experimental group was statistically higher than those of the controlled group at the level of .05. This proved that the model positively affected the students' writing ability.

ศูนย์บริการข้อมูล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.....
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน.....
ปีการศึกษา 2532.....

ลายมือชื่อนิติกร 16 ม.ค. 1990
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา July 1989

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือจากหลายท่านจนไม่อาจกล่าวนามได้ครบในที่นี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์เสร็จสิ้นลง นอกจากนี้แล้ววิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังเป็นการประมวลความรู้ต่างๆ ที่ได้ศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ทำการสอนในหลักสูตรดังกล่าวนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอน และ เอกสารประกอบการสอนที่พัฒนาขึ้นในวิจัยนี้

ผู้วิจัยรู้สึกสำนึกในบุญคุณอย่างยิ่งต่อมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งนอกจากจะอนุญาติให้ผู้วิจัยลาศึกษาต่อแล้ว มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ยังเป็นแหล่งทรัพยากรแก่ผู้วิจัยในการค้นคว้าเอกสารข้อมูลต่าง ๆ และการทดลองใช้รูปแบบการสอน ผู้วิจัยขอขอบคุณสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้การทดลองสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณสามีและลูกชายทั้งสองในความอดทนตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาในระดับศึกษาศาสตรบัณฑิต

พิมพ์พันธุ์ เวสสะโกศล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ข
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	12
สมมติฐานการวิจัย.....	12
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย.....	13
ประโยชน์ของการวิจัย.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวความคิดพื้นฐาน เกี่ยวกับการเขียน.....	15
การพัฒนาทักษะการเขียน.....	24
วิธีสอนการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนต่างชาติ....	31
การประเมินงานเขียน.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้.....	74
แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอน.....	84
งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ.....	99
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ตอนที่ 1 : การสร้างรูปแบบการสอน และ เอกสาร	
คำสอน.....	117
ขั้นที่ 1 การศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์	
ข้อมูลพื้นฐาน.....	117
ขั้นที่ 2 การพัฒนารูปแบบการสอน.....	120
ขั้นที่ 3 การพัฒนาเอกสารคำสอน.....	121
ขั้นที่ 4 การตรวจสอบคุณภาพ.....	121
ขั้นที่ 5 การแก้ไขปรับปรุง.....	122
ตอนที่ 2 : การทดลองใช้รูปแบบการสอน.....	122
ขั้นที่ 1 การจัดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	122
ขั้นที่ 2 การดำเนินการทดลอง.....	123
ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	129
4 รูปแบบการสอนการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาไทย	
ระดับอุดมศึกษา	
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน....	133
ตอนที่ 2 การนำเสนอรูปแบบการสอน.....	154
ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพ.....	177
ตอนที่ 4 ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอน.....	183

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	186
การอภิปรายผล.....	190
ข้อเสนอแนะในการใช้รูปแบบการสอน.....	193
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป.....	193
บรรณานุกรม.....	195
ภาคผนวก.....	208
ประวัติผู้เขียน.....	340

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนเรียนระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	125
2	จำนวนรายวิชาการเขียนในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยของรัฐ ระบบปิด.....	137
3	จำนวนสถาบันที่มีหลักสูตรวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ ระดับ 200 วิชาแรก จำแนกตามเนื้อหา.....	139
4	จำนวนสถาบันที่มีหลักสูตรวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ ระดับ 200 วิชาหลัง จำแนกตามเนื้อหา.....	141
5	จำนวนสถาบันที่มีหลักสูตรวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ ระดับ 300 วิชาแรก จำแนกตามเนื้อหา.....	142
6	จำนวนสถาบันที่มีหลักสูตรวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ ระดับ 300 วิชาหลัง จำแนกตามเนื้อหา.....	144
7	จำนวนสถาบันที่มีหลักสูตรวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ ระดับ 400 จำแนกตามเนื้อหา.....	145
8	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเอกสารคำสอน.....	178
9	การปรับปรุงรูปแบบการสอน.....	182
10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม.....	183
11	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน...	184

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	สามเหลี่ยมการสื่อสาร (Communication Triangle)	18
2	รูปแบบกระบวนการเขียนของอิวซีซีและคณะ.....	29
3	ขั้นตอนการเรียนรู้ทักษะเชิงสติปัญญาของกาเย่และบริกส์.....	77
4	รูปแบบการใช้ภาษาต่างประเทศตามแนวคิดของแคร์เซน.....	80
5	ขั้นตอนการเรียนรู้ภาษาของเอลลิส.....	83
6	การสังเคราะห์ลักษณะขั้นตอนการเรียนรู้.....	84
7	ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบตามแนวคิดเรื่องระบบ.....	85
8	รูปแบบการสอนของบานาซีซี.....	86
9	รูปแบบการสอนของติกค์และเคเรย์.....	89
10	รูปแบบการสอนของกาเย่และบริกส์.....	93
11	ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในรูปแบบการสอนของ จาคอบ เสนและคณะ.....	94
12	รูปแบบการสอนของสังัด อุทรานันท์.....	97
13	โครงสร้างหลักสูตรวิชาการเขียนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษา.	138
14	ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทางการเรียนการสอน.....	151
15	ความสัมพันธ์ของแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และ องค์ประกอบการเรียนการสอน.....	159
16	หลักการสอนของรูปแบบการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ.....	161
17	กิจกรรมสำหรับผู้เรียน.....	168
18	รายละเอียดการดำเนินการสอน.....	169
19	รูปแบบการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาไทย ระดับอุดมศึกษา.....	175